

Два фото

Автор:

Інгвар Ант

Два фото

Інгвар Ант

Коли як не у дитинстві ми набуваємо своїх найпотаємніших страхів. Герої оповідань вже не діти – вони прості люди з різними характерами та мріями, але кожен зі своєю неповторною історією. Хто знає, що їх чекає за поворотом – здійснення бажань, мертве тіло, шепіт дерев, ґрати підземелля чи, може, сама Смерть? У збірку вміщено 13 оповідань літератури жахів (горрор, містика, триллер, антиутопія), де показані найтемніші сторони повсякденного життя, а теми дитинства, кохання, долі і смерті – у найнесподіваніших ситуаціях. Боятися неприємно, боятися – страшно, але гра тіней манить нас у цей світ. Світ темряви....

Інгвар Ант

Два фото

Мій маленькій Оксані, яка досі боїться....

З любов'ю Наді, яка завжди вірила....

Carpe diem[1 - «Лови день» – вислів римського поета Горація (65–27 рр. до н. е.), заклик насолоджуватись життям.]

«Одного дня ви помрете»

М. Зузак «Крадійка книжок»

– Ну то що, ходімо? – маленька долоня опинилась перед карими очима, які уже давно вицвіли.

– Так швидко?! – замість здивування, у голосі почулись лиш легкі нотки суму, переплетені невидимою ниткою вдячності.

– Ти взагалі щасливчик, – червоні уста дівчинки, із волоссям кольору осіннього листка клену, рухались нешвидким бігом, – комусь було дано і значно менше.

– Знаю, – його погляд ловив темні дитячі очі, які здавались намистинки на шнурочку, – але у мене ще одне єдине прохання.

– Добре, – вилетіла відповідь одразу, – я згодна на це.

– Але... але, – по посіченому глибокими зморшками обличчю пробіг подив, брови піднялись, – ти ж не запитала про, що я прошу?

– Друже, – слова тихо бриніли із її уст, а посмішка розцвіла на поцяткованому веснянками обличчю, – мені більш відомо про тебе, чим ти сам про себе знаєш. І майже всі, просять, одне і те саме.

– Але хіба це можливо? – старі очі трохи розширились, набувши форми м'ячів для гольфу.

– Якщо людині щось невідомо – це не означає неможливе. – її лице і далі світилось. – І ще: майже всі просять, одне і те саме.

Сутеніло. Повітря на кілька секунд наповнилось тишею, а сонце помалу скочувалось за небозвід. Невеличке місто готувалось до обіцяного спокою,

проводжаючи останні автомобілі, які, немов на перегонах, гнались додому.

Ось ще трішки і перші ліхтарі прокинуться, забігають сірі тіні, а лавочки у парку будуть всіяні парами. Поряд із шкільними портфелями, почуються перші слова зізнання. Пальці, мов дроти кабелю, з'єднаються у хитросплетінні, а на букети квітів впадуть уже не перші сльози. Бувають сльози радості, але і вони солоні.

Можливо, ніхто не звертав увагу на цікаву пару, що долаючи крок за кроком парк, повертала в сторону озера. Невисокий, худорлявий чоловік із глибоко врізаною сивиною, скидався на поважного професора у сірому костюмі та синьою краваткою. Він ішов попід руку з дівчинкою, яка ледь досягла букварного віку, і була одягнута в кольорову сукню. Дві вогняні косички сплела змійкою червона стрічка, а на ноги, деколи підстрибуючи, налізли коричневі черевики.

Ще кілька секунд і позаду залишився пішохідний перехід. Перед очами нависла майже рівна поверхня озера, дещо потривожена вогнями від прилеглих ліхтарів. У небо де-не-де врізались зелені віти дерев. Тиша...

– Завтра у цій же порі? – голос чоловіка звучав тихо. Трохи відчувалось легке хрипіння, мов у старого годинника, металеві стрілки якого пробігли не один марафон.

– Секунда в секунду, – дівчинка ще раз посміхнутись. Теплоти уже не відчувалось, – чесно кажучи: у мене завтра ще дуже багато роботи.

– Розумію, – він похитав головою, – і так завжди?

– Постійно і без вихідних.

– Що можу ще сказати, – слова не хотіли вибігати назовні, заховуючись глибоко в середині, – дякую і прощай.

– До завтра, друже, – дівчинка зробила кілька кроків вперед, обернулась і ще раз повторила, – до завтра.

– «Хотілось би, щоб це завтра тривало якомога довше, – лиш читалось в очах старого чоловіка, – довше».

Він обернувся, тихо зітхнув, мов скидаючи багатівіковий тягар, та чимдуж, на що були спроможні висохлі ноги-сірнички, попрямував додому.

Його будильник, уже як декілька років, перейшов у режим «пенсії». Сигналом, про початок нового дня, для нього слугували перші світлі порізи на небі. Птахи лиш піднімали свої голови з-під крил, а його тепле ліжко, складене за армійським звичаєм, пустувало. Щоб не розбудити рідних, він тихенько відчинив двері та якомога швидше вискакував у прохолодний ранок. Смакуючи вдихав, не гарячу каву чи духмяний чай, а перші подихи ще одного дня.

На дворі, виляючи хвостом, старого очікував давній друг із обдертим вухом, тягнув одну лапу.

– Ну що блохастий, ходімо?

Собака поглянула на свого хазяїна, тихо заскулила, але попленталась поряд. Ще два-три роки назад, чоловіку важкувато було наздоганяти чотирилапого. Пес летів уперед, обнюхуючи дерева, залишки їжі та незнайомі ноги. Часто не чув голосу хазяїна та вискакував на дорогу.

Вечір, свист коліс та удар...

Грудку шерсті викинуло на тротуар.

Тоді, його серце ледь-ледь билось, відчувалось слабке дихання. Задня лапа нагадувала рогалик, дуже пом'ятий і сильно викручений. Минуло не більше двох тижнів, і він далі плентався біля свого друга. Тепер ніякої дороги. Уроки життя засвоюються важко, зате – дієво.

Саме після аварії, старий нарешті зрівнявся з ним у швидкості. Вони шкандибала разом, кожен тягнучи свою скалічену ногу. Крок за кроком, повільно. Висолопивши язик, собака кидала погляди врізнобіч, а чоловік, лиш важко дихаючи, дивився вперед.

Спочатку дорога намалювала кілька кілець, перш ніж, перейти у пряму лінію. Невисокі будинки, вузькі вулиці та старенький дворик. Кілька низьких, майже

оголених, вишень обіперлись на паркан, продірявлений в пару місцях. Дві гойдалки мирно колихав вітер, заглядаючи сюди час від часу. Самотня лавочка.

Старий повернув туди, присівши. Зімкнув очі, виглядало – заснув на мить. Собака припленталась та вместились біля його ніг. Обое трохи важкувато дихали, але це не було головною причиною зупинки. Минуло хвилин п'ять, чоловік провів поглядом та заговорив:

– Знаеш, блохастий, ось там, – показуючи пальцем на новий будинок, – колись насипали велику купу піску, де ми малими збирались та будували вежі.

Собака не подавав ніяких ознак, слухав.

– Гойдалка була лише одна, – продовжував чоловік, – і тому ми часто бились за неї із Петром, сусідських хлопцем он із цього будинку, – трохи при підняв голову, дивлячись на облуплену сіру споруду.

– Малі були – дурні, ну як всі діти, звичайно. – прицмокнув. – З роками це виглядає дурницями, але тоді – найважливішим у світі.

– Колись... – зробив паузу та закрити очі, пригадуючи, – оті вишні здавались велетнями, а залізи на них, дряпаючись вгору по тонких гілках і от так аби не впасти, серйозною перемогою.

– Ну звичайно, нам потім перепадало від тітки Дусі, – посмішка засяяла на старому обличчі, – вони ж її були, посадила ще о-го, як давно.

– А, варення яке вона робила, смачнуче! Ми ж лайдаки закидались, ще зеленими ягодами, що потім животи боліли по три дні.

Блохастий почав сопіти.

– Хоча, то все списували на горобців, що то вони паскуди поїли. – продовжував. – Звичайно, вона нам не вірила, але дозволяла, за пиріжки з варенням, сторожувати дерева від тих злючих птахів. Ми робили собі дерев'яні рушниці і, як у армії на пості, шкандибали туди-сюди. Ех...

Старий запнувся, важко зітхнув. З очей покотилась сльоза.

– Петро, мій друг дитинства, так і не вернувся звідти. Ти чуєш мене? – рукою легко погладив сонного собаку. – Йому дали уже справжню рушницю, з набоями – ігри закінчились. Закінчилось і там його життя, одного такого ж ранку. Дурень, канцелярію поміняв на фронт. А потім, отримав дві дірки, з розміром як вишні тітки Дусі, нижче серця.

– Війна – це не дитячі ігри на задньому дворі. – підсумував чоловік. – Втрати тут справжні. Вона залишає тільки біль, кров та сльози. І спогади про друзів, яких уже не вернеш.

Запала мовчанка, шмигонув злегка вітер. Старий піднявся, промовив:

– Ходімо, блохастий, нам пора. – собака заворушила головою. – Куточок під назвою «дитиство» ми відвідали.

Тремтячи, ручка бігала по білому конверті, залишаючи нерівні букви. Ті у свою чергу перетворювались у склади та слова. Не більше хвилин п'ять-сім і на темних лініях з'явилась адреса одержувача. Ще трішки і можна було приклеювати поштову марку та закидати його у скриньку. Через днів три-чотири, якщо не станеться ніяких пригод, свіжий лист опиниться у потрібних руках.

– Ні, блохастий, навіть собі і не думай, – поглянув він на собаку, – облизувати його тобі не дам, зрозумів?

Старий друг сидів в кутку поштового відділення, чекаючи поки чоловік, лікарським почерком, писав лист.

– Ти і так дякуй, – продовжував він, заклеюючи конверт, – що тобі дозволили тут сидіти, а не на дворі. Подивись, он, – погляд пробіг віконним склом, – вітер трохи зірвався, щоб не хряпнуло дощем.

Залишив собаку, тримаючи конверт у пальцях, пройшов до працівника пошти. Його зустріли теплою, із посмішкою.

– Як у вас сьогодні тут, Галочко? – звернувся стиха. – Багато таких, як я, з листами ходять?

– Та ні, Михайлович, – дівчина, років не більше двадцяти п'яти, взяла у нього заповнений конверт, – не багато. Тепер, здебільшого, інтернетом користуються.

– А що так, – зробив паузу, задумався, – папір економлять – ліси березуть.

– Та ні, звичайно. – посміхнулась. – Інтернетом швидше, миттєво. Один дотик і все, Ваш лист на іншому кінці світу, – закинула лист у коробку, де таких, із учора, примостилось ще два, – тут треба чекати кілька днів. Ну і, самі знаєте: комп'ютери, телефони, інші гаджети – світ став тісним. Змінюється з кожною...

– Що, що, Галочко, – запитливо промовив, – інші «Га-ди-ни»?

– Та ні, Михайлович, – дівчина зайшлася щирим сміхом, – не «га-ди-ни», а «га-дже-ти». Це прилади такі, сучасні, теперішні. Допомагають людям у житті, полегшують його.

– Коли я був такий, як ти зараз, мені допомагали моїх дві руки, – чоловік підняв їх вгору, перебираючи пальцями, долонями до її очей, демонструючи, – та голова на плечах.

– На шиі, Михайлович. На шиі, – додала дівчина.

– Ну так-так, ти трава – на шиі. – він повернувся до собаки і, у пів голосу, так щоб дівчина чула, додав, – ці жінки завжди такі язикаті. Як не всунуть свої п'ять копійок – то не проживуть!

– От і такими ви нас любите, – підсумувала дівчина і вони обоє розсміялись. Від цього собака підняв голову, потрусив нею, ніби відкидаючи залишки осінньої дрімоти.

– Бачите, – показала на нього, – і ваш друг зі мною згоден. Махає головою.

– Ах ти, зраднику, – із ти м же хорошим настроєм, продовжував старий, – усе, нікуди тебе з собою більше не візьму. Перебігаєш на сторону ворога. Де твоя

чоловіча солідарність?

Собака на це і ще раз потрусив головою.

Невелике приміщення, схоже на картонну коробку, знову наповнилось радістю. Легкий, молодий сміх з'єднався із старим, трохи надірваним.

– Так, Галочка, – уже заспокоювався чоловік, – будь розумницею, а принеси мені ще один чистий конверт. Я лиш пригадав, потрібне відправити ще один лист.

– І ще один? – її ліва брова злегка піднялась. – Можна поцікавитись, кому цього разу, вічно молодий Ромео, пише свої вірші?

– Галочко, не смійся із старого дурня, – його голос звучав ласкаво, – все як завжди, і тому самому одержувачу.

– Ви ж щодня приходите сюди і...

– Я тобі набридаю, так?

– Та ні, що ви, Михайлович, – додала дівчина, – навпаки, я рада вас бачити. Щодня! – вона опустила очі вниз, промовила. – Мені просто цікаво, про що, з дня на день, ви пишете?

– Нічого особливого, так дрібниці. Мої теперішні пригоди: там бійки з бандами, перегони на оленях, боротьбу з драконами... і так далі, розумієш?

– Ну таааак! Звичайно. – далі посмішка прошмигнула на її обличчі.

Вона подала йому новий конверт, ще не заляпаний ручкою. Старий цього разу не сів за столик, а швидко, як міг, писав на стоячи. Ось і протягнув її ще один готовий лист.

– Ти знаєш, про що я от собі подумав, Галочко?

– Про що?

– Люди розучились писати листи. – підсумував чоловік. – Люди не здатні більше чекати, надіятись. Сказати все як є, щиро. Визнати свої почуття, переживання, а потім все це перенести на папір. Розумієш мене?

– Майже, Михайлович, – здивування відчувалось у її голосі. – майже розумію. Добре, тоді скажіть мені: що ви написали у другому листі?

– Правду, – сумно, але із посмішкою промовив старий, – тільки правду. Якщо чесно, то там лише кілька слів.

– Яких? – мовила дівчина.

– Найголовніших!

Дівчина трохи почервонівши, запитала:

– Що саме ви написали?

– «Дякую за все і...»

– І?

– «...прощай назавжди»

Надворі сутеніло.

Дві тіні обігнули огорожу міського кладовища.

Стомлено, старий тягнув обважнілі ноги. Його друг, здавалось, теж був не у кращій формі.

Перш ніж додибати сюди, компанія обійшла ще кілька точок у місті. Пошту замінила школа, яка з того часу, як чоловік сидів за партою, змінилась до невпізнання. Потім лікарня, де відвідали прикутого до ліжка товариша по роботі. Перекинулись кількома словами, згадали минуле, моменти. Подав руку, обняв

його, побажав швидшого видужання, тай попрямував далі.

Заглянув до бібліотеки. Віддав останню недописану книгу Діккенса про «Таємницю Едвіна Друда». Старий, як багато інших шанувальників англійського письменника, вибудував ланцюжок розгортання можливих подій. Власне продовження цієї історії записав у своїй голові, але так і не виклав на папері.

– «Таки краще, – подумав він, – залишити при собі».

Вулиці змінювались, відмітки на карті були пройдені.

Квест закінчено? Майже.

Залишилось, тільки купити букет ромашок.

Залишилось, тільки відвідати ще одне місце. Кладовище.

Тому присівши біля могилки, він поклав квіти і спершу просто сидів. Мовчки. Хвилини тягнулись довше років. Видавалося, що від останньої їх зустрічі пройшла вічність.

Спогади помалу огорнули його. Забігали навколо картинки із життя.

Спільного подружнього життя.

– Пам'ятаєш, Яся, – слова давались важко, – нашу першу зустріч? Перший погляд? Перший букет ромашок? Пам'ятаєш?

Відповіді не було.

– А пригадуєш, як я на шматках пожовклого паперу малював наші зустрічі? Особливі миті. Моменти, які більше не повторюються?

Собака приліг біля лавочки, що приросла при могилці. Опустив голову на лапи, слухав.

– Закінчувались пари, а я уже у парку, чекаю тебе. А лавочку, ту стареньку, що біля маленького озера. Там зараз острівець посередині зробили, будку поставили, лебеді живуть. Ти б це бачила!

Тільки тиша.

– А зливу, зливу не забула? Без парасолі, із квітами до тебе. Звичайно, від них тоді нічого не лишилось і я мокрий, як плющ. Поки дійшов, ще й продуло мене, кашляв. Ти ж чаю заварила, принесла рушник, взяла мою куртку поставити сушити, а з кишені із дзенькотом...

Старого розчервонілись очі, почали пекти.

– Я не знав, що тобі тоді говорити. Боягуз просто. От, ким я тоді був? Інакше не назвеш. Ти ж все зрозуміла одразу, без слів. Ти ж завжди була розумницею, красунею...

Потекла перша сльоза.

– Я не знаю, що зараз тобі говорити. Чи ти чуєш мене, слухаєш? Хоч слово. Чуєш, скажи?

Чоловік проковтнув грудку, що каменем застрягла у горлі.

– Просто, дякую тобі за все. За кожну хвилину, за тепло і турботу. Любов, доброту, дітей. За... – важко втягнув всередину повітря. – Я не знаю! Ще так багато хочеться тобі сказати. Просто сказати... сказати. Дякую.

Старий, легко приставши, потягнувся до гранітової плити. Притулився рукою до холодного каменю, поцілував. Тіло нило від болю, але на колінах, він притулив своє чоло до чорного пам'ятника.

Сльози подяки покотились додолу.

Тиша. Темрява.

Кладовище мовчало не довго.

Тієї ночі, над ним чулося тужливе виття собаки. До ранку.

Міський парк, вечірні вогні, лавочка.

Невисокий, худорлявий чоловік із глибоко врізаною сивиною.

Рудоволоса дівчинка, яка ледь досягла букварного віку.

- Я встиг? - тихо промовив старий.

- Це було риторичне запитання? - на дитячому обличчі грала посмішка. - І це я б тебе мала запитала, чи ти встиг? Використав свій, іще один дарований день?

Чоловік замислився, перш ніж дати відповідь. Зітхнув.

- Вони чекають на мене?

- Ти ж сам знаєш, давно. Для них: твій один день - ще десять років.

- А там усі? Ну... я хотів запитати, чи... - невпевнено питання зринало з його уст.

- Навіть твій собака.

- Блохастий?

- Аякже! Собаки потрапляють сюди швидше, - дівчинка зупинилась, - але він там, - показала пальцем вниз, - просидів біля твого тіла до ранку. Заснув, намагався гріти.

- Він так і не прокинувся?

- Так, твій блохастий - щасливець!

Секунди бігали надірвано, важко.

- Ну то що, ходімо? – тепер, посічена долоня опинилась перед очима дівчинки.

- Ще тільки одне питання, – мовила дитина, – чому?

- Що чому?

- Чому ти попросив, ще один день? Їх і так було у тебе багато. Чому ще один, він особливий?

Після недовгої паузи, лиш вимовив:

- Ти пам'ятаеш Горація?

- Цього лисуватого римлянина? Звичайно, я всіх пам'ятаю!

- В кінці, коли я знав, що завтра уже не буде, – чоловік поглянув вниз, задумався, а потім звів свої очі до неї, – я хотів прожити день на повну. Побути у місцях, які мені дорогі. Попрощатись з усіма, закінчити справи. Написати ще один лист, повернути книжку, – засмівся. – «Зловити день!»

- «Carpe diem»? – вихопилось у дівчинки.

Секунда тиші і погляд карих, вицвілих очей.

- ... quam minimum credula postero», [2 - «... довіряючи якомога менше майбутньому»] – додав чоловік і зловив дівчинку за руку.

Бажання

«Будьте обережні зі своїми бажаннями – вони мають властивість збуватися»

М. Булгаков «Майстер і Маргарита»

Зробивши крок вперед, світловолосий хлопчик, років десяти, потягнув руку до незнайомця.

– Ти впевнений, малий? – сині очі чоловіка здавались крижаними горами, що вросли у сіре обличчя планети Плутон. – Це все? Це тільки одне...

– Так! – вистрибнула відповідь глухим пострілом серед ночі на Різдво.

– Ти розумієш, – мелодійно звучав голос чоловіка, – що в тебе ще...

– Ні, тільки одне... Це тільки це одне! – сльоза легко покотилась по дитячому лицю, обминаючи запалу шоку та, вирвавшись, полетіла на дерев'яний поріг будинку.

Незнайомиць присів, зігнувши ноги, та зрівнявся у рості із хлопчиком. Його погляд зловив невпевненість, що перебігала у дитячих очах, з'єднавшись із страхом та гнівом, але не розчарованість. Серце, завбільшки із тенісний м'яч, голосно билось у грудях, мов від удару ракетки. Важке дихання часто переривалось, видаючи хриплі засмокування повітря в середину, за ковтки колючої криці. Тілом пробігав легкий трепет.

Чоловік, худорлявий та схожий на електричний стовп, закутаний у чорний плащ, що добігав до колін, піднявся знову та розвернувся до хлопця плечима.

Пролетіло кілька секунд, перш ніж він повернув голову праворуч і проказав:

– Ходімо, – голос і далі звучав ніжністю, – я щось тобі розкажу.

– Але, я ще хо... – на середині обірвались дитячі слова, застрягнувши каменем в горлі, потім – перекочуючись, спустився нижче. Шлунок видав звук тертя металу, а у роті відчувалась нудота.

– Ми просто поговоримо, розумієш? – замість обігріву, ніжність у очах чоловіка колола та обпікала льодом. – Ти матимеш час ще подумати. Можеш і змінити своє рішення. Тільки слово і...

– Ні! – здавалось хлопчик хотів крикнути так голосно, щоб його почув весь світ, а не тільки незнайомиць збоку. Потужний звук видався глухим благанням людини,

що заблукала в пустелі.

На обличчі чоловіка пробігла крива посмішка.

– Ходімо, ходімо... Подумай добре, перш ніж щось вирішувати.

– Я подумав добре.

– Впевнений? – погляд чоловіка покосився, розшукуючи краплі вагання.

– Угу! – лиш зміг вимовити хлопчик.

Місяць, на зоряному небі, сонно блимав, а вітер стомився шмигати між деревами. Вони ж, покриті інеєм, змерзло дрімали, мріючи про перші весняні подихи. Сніг вигукував кожен пройдений крок.

У тишину забивалось каркання ворон.

– І чому ти змінив своє рішення? – вони обое, наче примари із кладовища, гуляли у Різдвяну ніч.

Відповідь була не одразу. Здавалось, що минула ціла вічність, а Земля кілька разів оббігла навколо сонця, перш ніж, тремтячи, відкрились вуста хлопця. Слова, мов прив'язані ланцюгами до бетонних блоків, виходили боязко.

– Бо... Бо я за ними скучив. – із запинкою мовив хлопець.

– Дійсно?! – здивування феєрверком, але награно, як у поганого актора, вихопилось у голосі чоловіка.

Хлопець важко, але стараючись, що найтихіше, випустив повітря, опустив очі до низу, продовжив:

– Так, я дійсно за ними скучив.

- І кого ти хочеш переконати? - іскри електрики забігали в повітрі. - Мене чи себе?

- Це правда! - зібравши залишки сили, стискаючи малі кулачки, додав. - Присягаюсь Бо...

- Ну-ну, - кахикнув незнайомиць, - обійдемося без цього.

На кілька секунд тиша знову відновила свою владу.

- Зовсім інше ти говорив кілька днів назад. - медовий голос наповнився ще однією ложкою дьогтю. - Якщо не помиляюсь: ти ж ненавидів свою сестру. Ще лиш недавно ти...

- Так, вона погана... - вирвалось у хлопця, - Вона злилась на мене і кричала...

- Ображала, називала здається, еее... - чоловік легко пошкрябав голову, показуючи, що згадує, - Сопляком? Шмаркачем? Малим дурнем і дівчиськом?

- Так, вона це все казала! Казала...

- А ще, давала під затильник та покривлялась, коли тобі щось не вдавалось, правильно? Багато, що може ще додати. Я все пам'ятаю!

На сірому обличчі чоловіка грала химерна посмішка, тінь ще однієї перемоги у війні. Ще одне місто здалось, відчинивши ворота.

- Не треба, я прошу, - голова хлопчика похитувалась, мов відганяючи сніжинки, а не відбиваючи гострі стріли правди, - не треба.

- Аякже, стусани?

- Пусте!

- Насміхання перед її друзями?

– Викинув з голови!

– Образи? Знущання?

– Забув!

– Брехню перед батьками?

– Вибачив!

Кожне нове слово колючкою вбивалось у дитячий мозок, завдаючи щораз більшого болю. Безтурботно випущені слова-стріли без промаху влучали точно в ціль. Остання потрапила в десятку.

– І навіть те, що ти їй нерідний, підкидьок?

Очі знову наповнились сльозами...

Мов по сигналу, обличчя незнайомця виблискувало та наливалось похмурним світлом. Виглядало, що чужі страждання приносили йому радість, підживлювали енергією.

– І це також... – каменем, ледь-ледь чутно, вимовив хлопчик. Напевно, ці слова призначались для нього самого, а не співрозмовнику. Йому хотілось, щоб це було щирою правдою.

– Гм, ну-ну, – лиш посміхнувся чоловік, продовжив, – припустимо, із відчутним скреготом, але повіримо.

– Це правда, повірте мені, – хлопчик знову хотів кричати, але зимовий холод, трохи скував його голос, який переходив на хрип. Звуки видавались тріскотом льоду на замерзлому озері.

– Хай буде по-твоєму.

Крок за кроком, вони ішли далі, минаючи сонні будинки, у яких уже давно загасло світло. Вітер трохи посилювався та почав колихати віти дерев, обтрушуючи їх від синюватого відтінку. Десь завилала, збудившись від сну, собака. Її голос підхопило ще двійко сонних тварин, але їх пісня звучала не довго. Мороз піджимав.

Кінець ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

1

«Лови день» – вислів римського поета Горація (65–27 рр. до н. е.), заклик насолоджуватись життям.

2

«... довіряючи якомога менше майбутньому»

Купити: https://telnovel.com/ant_-ngvar/dva-foto

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)